

Передмова	10
-----------------	----

Глава 1. ПРЕДМЕТ, МЕТОД, ЗАВДАННЯ, СТАН І КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ 14

1.1. Предмет, метод і завдання вивчення економічної історії України	14
1.2. Економічна історія в системі людського знання і господарської діяльності	18
1.3. Періодизація економічної історії, її методологічні засади та геополітичні цикли	21
1.4. Стан і концептуальні засади вивчення економічного розвитку України	27

Глава 2. ГОСПОДАРСЬКЕ ОСВОЄННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ У ПРАІСТОРИЧНИЙ ПЕРІОД 35

2.1. Природні, кліматичні та географічні умови господарювання	35
2.2. Господарські відмінності археологічних епох і культур	41
2.2.1. Економіка трипільців	44
2.2.2. Господарство скіфсько-сарматського періоду	47
2.3. Економічно-культурна роль міст-колоній українського Причорномор'я	53
2.4. Господарські заняття слов'ян-українців	58

Глава 3. ЕКОНОМІКА ДАВНЬОУКРАЇНСЬКОЇ ДЕР- ЖАВИ — КИЇВСЬКОЇ РУСІ	63
3.1. Землеробство — основна галузь господарства	63
3.1.1. Землеробські знаряддя	63
3.1.2. Технологія землеробства	70
3.1.3. Землеробські культури	74
3.1.4. Місце землеробства в економіці	77
3.2. Допоміжні галузі сільського господарства	79
3.2.1. Скотарство	79
3.2.2. Мисливство	83
3.2.3. Бджільництво	85
3.2.4. Рибальство	87
3.3. Аграрні відносини в Київській Русі та їх ево- люція в IX—XIII ст.	88
3.3.1. Формування, розвиток і утвердження приват- новласницького землеволодіння	88
3.3.2. Економічне становище селянства	94
3.4. Розвиток міст і міських ремесел	96
3.5. Внутрішня і зовнішня торгівля	99
3.6. Гроші та грошова система давньоукраїнської держави	102
3.6.1. Грошові системи на українських теренах до виникнення гривні	102
3.6.2. Генеза та еволюція гривні	105
3.6.3. Класифікація грошово-монетної системи	114
Глава 4. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ В XIV — ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVII СТ.	122
4.1. Господарське становище українських земель у період їх окупації Литвою і Польщею	122
4.2. Основні тенденції розвитку сільського госпо- дарства і зміцнення феодального землеволо- діння	126
4.3. Розвиток міст, міського ремесла і його органі- заційних форм	134

- 4.4. Розширення сфери внутрішньої та зовнішньої торгівлі 140
- 4.5. Особливості господарської діяльності запорізьких козаків 147

Глава 5. ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН УКРАЇНИ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVII СТ. 153

- 5.1. Вплив визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького на відносини власності та формування національної економіки 153
- 5.2. Економіка сільського господарства 160
- 5.3. Розвиток міського ремесла та економіки міст ... 164
- 5.4. Торгівля і становлення загальноукраїнського ринку 169

Глава 6. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК І КОЛОНІЗАЦІЯ УКРАЇНИ У XVIII СТ. 177

- 6.1. Політико-адміністративні передумови економічного розвитку українських земель та їх інтенсивної колонізації 177
- 6.2. Розвиток сільського господарства та економічний зміст імперських аграрних реформ 182
- 6.3. Розвиток промисловості та її колоніальне спрямування 188
- 6.4. Внутрішня і зовнішня торгівля 194
- 6.5. Грошовий обіг, фінанси і кредити 199

Глава 7. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIX СТ. 204

- 7.1. Західноєвропейські промислово-господарські зрушення та їх вплив на економічний розвиток українських земель 204
- 7.2. Еволюція сільського господарства й антиселянська експансія 208
- 7.3. Стан промислово-мануфактурно-фабричного виробництва і тенденції його розвитку 213

7.4.	Розвиток транспорту і шляхів сполучення	220	
7.5.	Зростання внутрішньої і зовнішньої торгівлі	223	
7.6.	Стан фінансово-кредитної системи	229	
Глава 8. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ ТА ЙОГО КОЛОНІАЛЬНЕ СПРЯМУВАННЯ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.			232
8.1.	Економічні наслідки скасування кріпацтва і розвиток сільського господарства	232	
8.2.	Промисловий переворот і його колоніальне спрямування	238	
8.3.	Залізничне будівництво і розвиток транспор- ту	246	
8.4.	Розвиток торгівлі, кредитно-банківської си- стеми і кооперації	250	
Глава 9. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.			255
9.1.	Населення, його зайнятість та міграційні процеси	255	
9.2.	Розвиток сільського господарства й аграрних відносин	260	
9.3.	Промисловість, її нові організаційні форми і посилення впливу іноземного капіталу	266	
9.4.	Торгівля, фінанси і кооперація	272	
9.5.	Економічно-господарська руїна в період Пер- шої світової війни	280	
9.6.	Економіка та економічна політика україн- ського державотворення	284	
Глава 10. ПЛАНОВО-ДИРЕКТИВНА КОЛОНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В ДОБУ ТОТАЛІ- ТАРИЗМУ			292
10.1.	Рекупація українських земель і голод 1921—1923 років	292	

10.2.	Післявоєнна стабілізація економіки та її національні особливості	298
10.3.	Форсована індустріалізація, її джерела і соціально-економічні наслідки	305
10.4.	Насильницька колективізація селянства і голодомор 1932—1933 років	312
10.5.	Економічне пограбування і господарське руйнування України в період Другої світової війни	320
10.6.	Післявоєнна відбудова народного господарства, її регіональні особливості та голод 1946—1947 років	325
10.7.	Криза директивно-планової економіки і спроба її лібералізації	331
Глава 11. ЕКСТЕНСИВНО-ІНТЕНСИВНИЙ ХАРАКТЕР ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НАПЕРЕДОДНІ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ		
11.1.	Макроекономічна динаміка, її фактори і посилення спадно-застійних тенденцій	336
11.2.	Ресурсний дефіцит і науково-технічний прогрес	344
11.3.	Навколишнє середовище і криза еколого-економічних систем	349
11.4.	Соціально-економічне становище населення і мотивація праці	354
11.5.	Внутрішня і зовнішня заінтегрованість господарства в системі колоніально-імперської економічної політики	358
Висновки	367